

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ
Кафедра обліку та економіко-правового забезпечення агропромислового бізнесу
ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФЕДЕРАЦІЯ АУДИТОРІВ, БУХГАЛТЕРІВ І ФІНАНСИСТІВ АПК УКРАЇНИ
ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЩЕЦІНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІЛОРУСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАУКОВИЙ КЛУБ «SOPHUS»

**ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ТА ПРАВОВЕ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНСТИТУЦІЙНИХ СЕКТОРІВ
ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ
ТА ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ**

Збірник наукових праць
всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю

**30 березня 2017 року
м. Тернопіль**

УДК 657.1:657.6:658.8:336

ББК 65.052.9 (4укр)2

О 16

Редакційна колегія:

Бруханський Р.Ф., д.е.н., доцент (Україна); Белова І.М., к.е.н., доцент (Україна); Гасьор А., д.ф. (Польща); Гуменюк О.О., к.е.н., доцент (Україна); Дідоренко Т.В., к.е.н., доцент (Україна); Жук В.М., д.е.н., професор, академік (Україна); Завитій О.П., к.е.н., доцент (Україна); Кусаїнов Т.А., д.е.н., професор (Казахстан); Метелиця В.М., д.е.н., с.н.с. (Україна); Палюх М.С., к.е.н., доцент (Україна); Панков Д.А., д.е.н., професор (Білорусь); Пархомиць М.К., д.е.н., професор (Україна); Пуцентейло П.Р., д.е.н., доцент (Україна); Сава А.П., к.е.н., с.н.с. (Україна); Садовська І.Б., к.е.н., професор (Україна); Семенішена Н.В., к.е.н., доцент (Україна); Чорна Н.П., д.е.н., доцент (Україна); Язлюк Б.О., д.е.н., доцент (Україна).

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Факультету аграрної економіки та менеджменту ТНЕУ
(протокол № 8 від 24.03.2017 р.)*

О 16

Обліково-аналітичне та правове забезпечення інституційних секторів економіки України в умовах євроінтеграції та інноваційного розвитку: збірник наукових праць всеукр. наук.-практ. конф. (30 березня 2017 р., м. Тернопіль). Тернопіль : Крок, 2017. 220 с.

ISBN 978-617-692-406-7

Збірник містить наукові доповіді всеукраїнської науково-практичної конференції “Обліково-аналітичне та правове забезпечення інституційних секторів економіки України в умовах євроінтеграції та інноваційного розвитку” (м. Тернопіль), яка відбулася 30 березня 2017 р. з актуальних питань функціонування системи бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту з врахуванням світових тенденцій та національних особливостей розвитку економіки.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори наукових доповідей. Точки зору авторів публікацій можуть не співпадати з точкою зору редколегії збірника.

УДК 657.1:657.6:658.8:336

ББК 65.052.9 (4укр)2

ISBN 978-617-692-406-7

© Тернопільський національний економічний університет, 2017
© Крок, 2017

та скоротив її до менш ніж 10% від початкового обсягу земель.

Забчук Володимир

викладач

Тернопільський національний економічний університет
м. Тернопіль

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ КОРПОРАЦІЙ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Корпорація, як і будь-який інший економічний суб'єкт, є суб'єктом фінансово-господарських відносин, що вимагають раціональної організації корпоративного обліку. Процес становлення і розвитку корпорацій в Україні зумовив розробку відповідної законодавчої бази. Проте є низка невирішених проблем, які суттєво ускладнюють функціонування корпорацій.

Сьогодні корпоративне управління відчуває вплив від результатів реалізації і придбання прав власності, котрі визначають правила гри на ринку капіталів. Специфіка і недосконалість правових інститутів створює нерівність серед учасників цього ринку. Права власності можуть передаватися, згідно неформальних норм, в інтересах вузького кола осіб. Як наслідок, керівництво може перейти до некомпетентних осіб. Все це знижує ефективність управління бізнесом, підвищує ризики, формує додаткові обмеження і бар'єри в корпоративному управлінні, зокрема через зростання прямих витрат на придбання прав власності бізнесу для його контролю і трансакційні витрати, пов'язані з менеджментом.

Природа утворення корпорацій має подвійну структуру. Актив формується у вигляді консолідованого капіталу акціонерів компанії як базис для подальшого розвитку і примноження коштів. Вся власність, придбана в процесі господарювання, узагальнюється і використовується у виробничому циклі. Розпорядником і власником є організація, тобто частина корпоративної групи. Це одна із сторін двоїстої природи корпорації. Якщо розглядати процес утворення корпорації з іншого боку, то це сукупність учасників-власників капіталу, кожен з яких має права і обов'язки. Основна мета діяльності корпорації – отримання прибутку і примноження наявного капіталу на основі інвестованих ресурсів. У разі рівного розподілу прав кожного з учасників вирішальне значення має сума вкладення в статутний капітал підприємства. Інвестори приймають рішення лише по ключових питаннях, для ведення поточних справ призначається фінансовий менеджер, мета якого – забезпечення фінансової стійкості і платоспроможності фірми. При цьому забезпечується зацікавленість власників і менеджерів корпорації у розвитку бізнесу і створення

передумов для зменшення спекулятивного зростання як компаній, так і економіки в цілому.

Корпорація, як організація з складними фінансово-економічними та організаційно-управлінськими взаємозв'язками вимагає відповідного ведення обліку і фінансової звітності. Облік у корпораціях – це інформаційна облікова система, що оперує даними фінансового, управлінського і податкового обліку, а також аналізу і аудиту про активи, капітал і зобов'язання господарської діяльності усіх суб'єктів юридичних осіб, що діють як базисна консолідуюча організація у складі корпорації.

Консолідована фінансова звітність корпорації відповідно до вимог міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) є умовою виходу на міжнародні ринки капіталу і участі в них за допомогою проходження лістингу, що допускає цінні папери українських корпорацій до котирувань на великі фондові біржі світу. Виконання вимог МСФЗ забезпечує якість, відкритість і порівнянність звітної інформації для різноманітних інвестиційних проектів, а також зниження ризиків і вартості залученого капіталу від вітчизняних та іноземних інвесторів. Традиційна система вітчизняного бухгалтерського обліку не в повній мірі забезпечує належну якість, надійність та прозорість складеної на її основі консолідовану фінансову звітність, що істотно обмежує її функціональність.

Консолідований облік, як складова частина системи управління корпорацією, забезпечує процес формування інформації, необхідної для наступних цілей: фінансового контролю поточної діяльності корпорації як єдиного цілого і в розрізі дочірніх товариств, сегментів діяльності; планування стратегії розвитку корпорації; оптимізації всіх видів ресурсів, вимірювання та оцінки ефективності діяльності корпорації в цілому, а також усіх дочірніх підприємств; виявлення рентабельних і нерентабельних видів продукції, видів діяльності, сегментів ринку; коригування дій вищого менеджменту в процесі прийняття управлінських рішень.

Таким чином, інтеграція системи планування і контролю, що реалізується за допомогою використання технологій управління, котрі ґрунтуються на принципах обліку відповідальності забезпечує розвиток корпоративної культури на підприємстві і ефективному досягненню цільових результатів функціонування компанії.

Сучасні технічні та програмні засоби дають змогу організувати облік по всіх бізнес-одинацях корпорації в єдиний банк даних на базі плану рахунків та внутрішньокорпоративних аналітичних реєстрів. Найкращий варіант побудови інформаційної системи це єдина централізована база даних, наприклад в головній компанії. Обмін інформацією з територіально віддаленими бізнес-одинацями може відбуватися по виділених інтернет-каналах. Єдина база даних має значні переваги в порівнянні з розрізненими локальними базами і практично виключає процедури завантаження-вивантаження, дозволяє

адмініструвати систему з центру без виїзду на місце. При визначенні видів аналітики і їх глибини на облікових реєстрах необхідно проаналізувати потребу кожного менеджера компанії в отриманні аналітичних звітів з групуванням за певними ознаками.

Таким чином, система обліку в корпораціях повинна базуватися на принципах повноти і достовірності, що дасть змогу відобразити в обліку наслідки всіх фактів господарської діяльності, а не тільки тих з них, які впливають на величину податкових зобов'язань. У запровадження системи консолідованого обліку, повинні бути зацікавлені власники, тому що система підвищує якість облікової інформації і надійність консолідованої фінансової звітності, що забезпечує сумлінне уявлення фінансового становища, результатів діяльності та змін у фінансовому становищі корпорації.

Необхідно реформувати бухгалтерський облік шляхом поглиблення – консолідованого обліку для потреб вітчизняних корпорацій.

Це дасть змогу мінімізувати інформаційні ризики за допомогою побудови ефективної системи обліку і звітності в таких аспектах:

- достовірність інформації;
- стандартизації облікових принципів для всіх учасників корпорації;
- надійність і своєчасність інформації;
- скорочення термінів підготовки звітності в загальній системі обліку.

Список використаних джерел

1. Бруханський, Р.Ф. Облік і аналіз у системі стратегічного менеджменту аграрного підприємництва [Текст] : монографія / Р.Ф. Бруханський. – Тернопіль : ТНЕУ, 2014. – 384 с.
2. Гуменюк О.О. Функціонування аналітичного забезпечення діяльності підприємства [Текст] / О.О. Гуменюк // Сталій розвиток економіки. – 2015 – № 3 (28). – С. 212-216.
3. Обліково-аналітичне і організаційно-правове забезпечення діяльності аграрних підприємств [Текст] : монографія / Р.Ф. Бруханський, М.К. Пархомиць, П.Р. Пуцентейло [та ін.]. – Тернопіль : Крок, 2015. – 300 с.
4. Пуцентейло, П.Р. Особливості функціонування аналітичного забезпечення підприємств [Текст] / П.Р. Пуцентейло // Інноваційна економіка. – 2015. – № 1 (56). – С. 194–198.
5. Пуцентейло, П.Р. Аналітичне забезпечення діяльності підприємства [Текст] / П. Р. Пуцентейло // Сталій розвиток економіки. – 2015 – № 1 (26). – С. 168-174.
6. Сава, А. П. Концептуальні основи визначення збалансованого економічного розвитку [Текст] / А. П. Сава // Часопис економічних реформ. – 2014. – № 4. – С. 16-19.

